

Secretariaat: G.M.H. van de Velde,
Vincent van Goghlaan 20,
7545 RN Enschede.
email: secr.ll@lonnekerland.nl
☎ 053 – 434 53 95

Stichting Lonneker Land

Enschede, 25 september 2014

Stichting Lonneker Land
Groen Beraad Enschede
Natuur- en Milieuraad Enschede
Dorpsraad Lonneker
Twentse Werkgroep Natuurbehoud
Stichting Landgoed Het Wageler
Natuur- en Milieuraad Hengelo

Aan: De Commissie van Wijzen Luchthaven Twente,
De heer B. Wientjes, Mevrouw H. Blank, De heer F. van Vught, de heer L. de Vries
p/a Postbus 10078,
8000 GB ZWOLLE

Onderwerp: **Toekomst Gebied van Vliegveld Twente**

Geachte Commissie,

De “groene groepen” van Enschede laten in onderstaande nota opvattingen zien over mogelijke invullingen van de voormalige vliegbasis Twenthe. De stichting Lonneker Land neemt hierin voorlopig het voortouw.

Het doel van de stichting, opgericht in 2004, is:

- De instelling van een gebied (“landschapspark Lonneker Land”), waarin behoud en versterking van het landschap centraal staat,
- waarin een duurzaam evenwicht bestaat tussen bedrijven, landgoederen, natuurgebieden, in relatie met elkaar en tot de stedelijke omgeving,
- waarin de tekenen van cultuurhistorische ontwikkelingen herkenbaar zijn en bewaard blijven,
- dat belangrijke bijdragen levert aan het persoonlijke en maatschappelijke welbevinden van de Twentse samenleving door middel van recreatie die in belangrijke mate is gericht op natuurbeleving,

---

Stichting Vrienden van het Landschapspark Lonneker

www.lonnekerland.nl

Stichting Lonneker Land KoK nr. 08129899 ING Bank 466 74 05

KvK Oost Nederland nr. 08123210

ING Bank 452 47 45

- dat een eigen identiteit heeft met een naam en een overlegorgaan van stakeholders en adviseurs.
1. In het algemeen had Lonneker Land (vanaf hier LL te noemen) vanaf 2004 gehoopt dat het gebied, na het vertrek van de luchtmacht, zou worden ingedeeld zoals de omgeving: natuurgebied, cultuurlandschap (landbouw, veeteelt, kleine bedrijvigheid) en recreatie.
  2. De noodzaak van een zeker economisch rendement in het gebied, met een resultaat van voldoende (netto) werkgelegenheid wordt onderkend, met de aantekening dat deze werkgelegenheid niet strikt in het gebied zelf hoeft te worden gecreëerd.
  3. Na de op een burgerluchthaven gespitste organisatie ADT geven we de voorkeur aan een nieuwe ontwikkelaar voor het gebied.
  4. Men mag zich afvragen of er twee leisure parken moeten komen. De ontwikkeling van het huidige leisure park van fam. Van Eck: “Oostkamp en Strip”, betreft eigenlijk een park dat op een andere plaats komt dan zoals in de eerdere plannen genoemd.
  5. Bij industriële activiteiten aan de noordkant van de startbaan denkt LL vooral aan duurzame, **innovatieve bedrijven**, met name in de sectoren **energie**, zorg, agrarische bedrijvigheid, biomassa. Gezien de veelal harde ondergrond valt **glastuinbouw** met substraatteelt te overwegen: in het algemeen hebben activiteiten waarbij niet extreem veel hoeft te worden opgeruimd speciale aandacht.
  6. Voor de startbaan (of een gedeelte daarvan) denken wij eveneens aan een energiepark: vooral door plaatsing van zonnepanelen.
Zie hiervoor ook het project ACRRES Zonneweide (Lelystad):
<http://www.solartours2013.nl/projecten/acres-zonneweide/>

<http://www.wageningenur.nl/nl/show/Advisory-Board-geeft-impuls-aan-de-volgende-fase-van-ACRRES.htm>

Voor de plaatsing van zonnepanelen op de startbaan hoeft deze niet te worden weggehaald. Mocht een klein zakenvliegveld rendabel blijken, dan kan nog overwogen worden de startbaan voor vliegdoeleinden in te korten.

7. Voor de invulling van “**leisure**” denken wij onder andere aan de volgende mogelijkheden:
  - a. Theehuis/restaurant/clubhuis voor gadeslaan van zweefvliegactiviteiten.
  - b. Educatief/duurzaam/innovatief **themapark**, vergelijkbaar met: Kew Gardens Londen, Montreal Biodome (vier ecosystemen), Eden Project Cornwall (botanische tuin in Bodelva, onder kunststof “biodomes”), Orchideeën Hoeve (en vlindertuin) Luttelgeest (Flevoland), Familiepark “Netl De Wildste Tuin” (Kraggenburg, Emmeloord).
  - c. Ook onderzoek naar stadslandbouw en plattelandstoerisme kunnen voor het vliegveldterrein relevant zijn. Er komt niet zo vaak een oppervlakte beschikbaar voor nieuwe initiatieven; Wageningen Universiteit onderzoekt het een en ander:
<http://www.wageningenur.nl/nl/Expertises-Dienstverlening/Onderzoeksinstituten/praktijkonderzoek-plant-omgeving/show/Meer-bezoekers-op-de-boerderij.htm>
<http://www.wageningenur.nl/nl/Expertises->

8. Wat betreft het gebied ten zuiden van de startbaan:
Wij onderschrijven geheel het standpunt van de stichting STIL, in een brief van 3 september jl. aan u kenbaar gemaakt: STIL richt zich vooral op de zuidzijde van het luchthaventerrein, de delen die aansluitend liggen aan de Lonnekerberg. De plannen die ADT/"Park Van Eck" op dit moment hebben vinden ook wij verontrustend, omdat de grenzen worden opgezocht van het maximaal haalbare qua bedrijvigheid/leisure/geluid, zoals de mogelijkheid van motorcross, karting, dragraces, popconcerten, bedrijvigheidscategorie 5.3, etc.
Het nieuwe leisure park, Oostkamp en Strip, ligt ingeklemd in een smal stuk tussen landgoed Lonnekerberg en het nieuwe EHS-gebied van 130 hectare. Wij vrezen dat de evenementen en bedoelde leisure qua geluidscirkels zich slecht verhouden met de natuurbeleving van de recreanten in de EHS-zone, de fauna in die EHS en met het welbevinden van de bewoners om het gebied.
9. Het leisure gebied in het zuiden is in ieder geval al een feit, de inhoud nog niet geheel. Voorts maken wij ons zorgen over de mogelijke blokkade (door plaatsing hekken) van de noordoost>zuidwest ecologische verbindingszones Oldenzaal>Lonnekerberg>Hof Espelo en Oldenzaal>gebied Jufferbeek>Driene.
10. Wij verzoeken u daarom bij de toekomstige ontwikkelingen van het noordelijk gebied hiermee rekening te houden: leisure zoals hierboven genoemd in punt 7 achten wij wel mogelijk, mits het verkeersnet van en naar de bedrijvigheid en recreatie dit toelaat. Ook mogen de bestemmingsplannen van noord en zuid geen cumulatieve overlast tot gevolg hebben.

Wij zijn bereid om kennis en contacten te benutten voor verkenningen over onderdelen.

Hoogachtend,

H. Wallinga, voorzitter Lonneker Land, en namens bovengenoemde groepen.

G.M.H. van de Velde, secretaris.

